

ELŐSZÓ

A *Szemiotikai szövegtan* első kötete a szövegtani kutatás néhány alapkérdésével foglalkozott. Ahhoz, hogy ezek körét a folytatásban tudatosan, a kutatás és az oktatás érdekében hasznosabban bővíthessük, áttekintést kellett nyernünk a magyar szövegtani kutatás húsz-huszonöt évének számottevőbb eredményeiről.

Az áttekintést *A magyar szövegtani kutatás irodalmából* cím alatt három részben jelentetjük meg. Az *első részben* (1991.) a nyelvészetcentrikus, a *második részben* (a jelen kötetben) jobbra az irodalomcentrikus kutatások kapnak figyelmet; az 1992-re tervezett *harmadik rész* a szövegtani kutatások logikai, pszichológiai, fordításelméleti stb. aspektusaival foglalkozik.

Az áttekintéssel párhuzamosan mindegyik kötetben folytatjuk a szövegtani alapkérdések tárgyalását is.

1. E kötet első része hat tanulmányt tartalmaz. VOIGT VILMOS általános szöveg-szemiotikai és szemiotikai textológiai kérdéseket tárgyal; BENCZE LÓRÁNT nagyobb terjedelmű tanulmányában egy 'putatív szövegvizsgálati modell'-t épít fel; BÉKÉSI IMRE a 'kettős szillogizmus' vizsgálatát folytatja; ZSILKA TIBOR a jelenkori posztmodernizmus egyik alapsajátságáról, a 'dekonstruált (szöveg)struktúráról' ír; VASS LÁSZLÓ – folytatva a szupertextuális kohézió vizsgálatát – a szupertextus tematikai-stilisztikai lehetőségeit veszi szemügyre, egyfelől a stilisztikai elemzés, másfelől a stílustipológia oldaláról. A hatodik tanulmányban PETŐFI S. JÁNOS és BENKES ZSUZSA a költői művek úgynevezett anticipatorikus-analitikus megközelítésének a kérdéseivel foglalkozik. Ennek a módszernek a lényege abban áll, hogy mielőtt az elemzők egy (számukra ismeretlen) vers analitikus interpretálását elkezdenék, annak átrendezett (vagy hiányos) lexikai matériáján 'kreatív gyakorlatokat' végeznek.

2. A kötet második része egyrészt MÁTÉ JAKAB – a *magyar szövegtani kutatások* jelenlegi helyzetével foglalkozó – tanulmányának második, befejező, irodalomcentrikus fejezetét, másrészt a szövegtani kutatás különféle kérdéseivel foglalkozó magyar művek egy újabb részének *recenzióit* tartalmazza. Ezek a recenziók (hasonlóan az előző kötetéhez) elsődlegesen informatív jellegűek; az ismertetett művek más recenzióira bibliográfiai utalás az egyes recenziók végén található.

3. A kötet *Repertóriumok* című részében részben folytatjuk a nem magyar nyelvű szövegtani művekről megkezdett tájékoztatót, részben pedig közöljük a külföldi szövegnyelvészeti munkákról Magyarországon megjelent szemle-cikkek válogatott bibliográfiáját.

A kötet első és második részét tárgymutatóval és névmutatóval is feldolgoztuk.

Szeged, 1991. március 30.

P. S. J.
B. I.